

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ—GHERLA. CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Pentru 1 Decembrie,

Asociația culturală Ațsta serbează în fiecare an ziua de 1 Decembrie 1918, ca sărbătoare națională. Îndeosebi noi românii de dincoace de Carpați suntem datori a prăznui cu tot fastul și întreg sufletul nostru unit pe veci a Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Patria mamă.

Veneratul cler eparhial e îndemnat și de data aceasta a da tot concursul organizațiilor Aștrei pentru acest prilej, și să se servească un *Te Deum* în bisericile parohiale, luminând în predică pe poporul credincios despre însemnătatea zilei, despre marele dar al Părintelui Ceresc, care a unit într'o țară frumoasă întreg neamul românesc și îndemnând pe toți să supoarte cu tăria arătată de strămoșii noștri înainte de binecuvântată zi de 1 Decembrie 1918, greutățile de azi pentru a ne face vrednici de un viitor mai strălucit.

Din șed. konz. 17 Noembrie 1932.
Nr. 5819.

Numiri.

Mult Onoratul și Clarisimul *Dr. Alexandru Ciplea*, asesor consistorial, protopop onorar, profesor de Teologie, este numit *inspector al învățământului nostru religios* dela școalele secundare din orașul Cluj, Gherla, Dej, Bistrița și Năsăud și dela școalele primare din orașul Cluj.

Cluj, la 14 Octombrie 1932.

Nr. 5502.

Ajutor pentru preoții deficienți, văduvele și orfanii de preoți.

Comunicăm Veneratului Cler, pentru a împărtăși celor interesați, că pe lunile *Ianuarie—Septembrie 1932* s'au distribuit și se distribuiesc din fondul de ajutorare a preoților penzionari, văduvelor și orfanilor de preoți, în proporția

sumelor intrate la acest fond, următoarele ajutoare:

1. *Pe Ianuarie—Iunie a. c.* s'au distribuit, din contribuiriile din salarele preoțești de tot scăzute:

- a) Preoților deficienți cu cvalificație ordinară, lunar câte 600 Lei.
- b) Preoților deficienți cu cvalificație inferioară, lunar câte 300 Lei.
- c) Văduvelor, lunar câte 200 "
- d) Orfanilor de tată, lunar 50 "
- e) Orfanilor de ambii părinți, dintr'o familie, ajutorul orfanilor de tată, plus suma globală de 100 Lei lunar, irelevant de numărul câți sunt, adică:

1 orfan lunar 150 Lei.

2 " " 200 "

3 " " 250 "

2. *Pe Iulie—Septembrie a. c.*, după primirea completării de salar, se distribuiesc:

- a) Preoților deficienți cu cvalificație ordinară, lunar câte 1800 Lei.
- b) Preoților deficienți cu cvalificație inferioară, lunar câte 900 Lei.
- c) Văduvelor, lunar câte 600 "
- d) Orfanilor de tată, lunar 150 "
- e) Unui orfan de ambii părinți, lunar 450 Lei,

iar dacă sunt mai mulți dintr'o familie, atunci fiecare primește ajutorul unui orfan de tată și pentru toți în global suma de 300 Lei,

adecă 2 orfani primesc lunar 600 Lei.

3 " " 750 "

Cluj, la 8 Noembrie 1932.

Nr. 5570.

Tipic Bisericesc.

Anunțăm apariția ediției a doua a cărții „*Tipic Bisericesc*“ opera p. canonic *Dr. Victor Bojor și Ștefan Roșianu*, a cărei lipsă după epuizarea celei dintâi ediții, a fost atât de adânc simțită. Constatăm că aceasta carte dă cele mai corecte inviațiuni tipiconale pentru toate cazurile liturgice. Felul cum se prezintă cartea, atât în ce pri-

vește partea generală, cât și cea specială, face cinste autorilor.

O recomandăm cu toată căldura tuturor preoților și cântăreților sfintei biserici. Drept aceea permitem, să se cumpere pentru arhiva parohială și să se plătească din cassele bisericilor acolo unde sunt bani. Se poate comanda la librăria seminarului teologic din Blaj și la Librăria noastră Diecezană din Gherla, pentru prețul de Lei 110.

Cluj, la 15 Nov. 1932.

Nr. 5173.

„Pruncuciderea“

Lucrarea Domnului Vasile V. Diăgan, licențiat în Științele de Stat, apărută la Timișoara sub titlul „Pruncuciderea“ din punct de vedere Medicolegal, o recomandăm Veneratului Cler diecezan, pentru materialul prețios ce se cuprinde întru combaterea pruncuciderii. Prețul unuia 50 Lei. Se pot

procura dela autor: Beregsăul Mare, județul Timiș.

Din șed. konz. 3 Noemvrie 1932.

Nr. 5584.

Concurs la parohii.

Parohia Șieuț (Tr. Budac) se curentează din nou cu termenul de 15 Decemvrie 1932.

Cluj, la 22 Noemvrie 1932.

Nr. 5978.

Doritorii de-a dobândi unul din acest beneficiu parohiale, să-și înainteze rugările la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea oficiului protopopesc competent, — provăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic,
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlar 9 031 la caz, că școala în anul școlar trecut n'a funcționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catonezați
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugare.

La rugările înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Congresul Agrului

Pentru a treia oară se pregătește de adunare generală Asociațiunea românilor uniți, care, se știe, a luat ființă în zile de legitimă îngrijorare pentru soarta bisericii noastre.

Cele două congrese trecute, la Sighet și la Oradea mare, au fost prilejuri pentru o puternică și impresionantă manifestație religioasă și națională a românilor uniți.

Deși o asociație a laicilor în primul rând, „Agru“ lucrează dela început sub aripile ocrotitoare ale Bisericii, înalții Arhieriei fiind patronii, iar preoțimea colaboratoare creștinească și desinteresată. Nu numai fastul dar și punctele culminante în hotărârile dela congresele Agrului, s'au datorit în primul rând Arhieriei. Este limpede că pentru începuturile sale a fost nevoie și mai este, ca Agrul să fie ocrotit de Biserică. Nici o îndoială, că clerul îi va da concursul său și în viitor.

Totuși credem potrivit să arătăm și

să insistăm de acum asupra unei situații care credem că nu trebuie să mai fie continuată.

Anume: foarte mulți mireni ai noștri, înregimentați în Agru, sau având chiar deosebite roluri conducătoare așteaptă și inițiativa și munca în cadrele Agrului, aproape numai dela cler. Unii dintre credincioșii noștri și luptătorii Agrului au început să uite caracterul primordial și esențial al Asociațiunii noastre, care nu este clerical ci laic.

Mijloacele de propagandă ale Agrului trebuie însă să scoată mereu în evidență pe cel mai hotărâtor: interesul ce-l poartă însuși elementul laic Asociației sale.

Masele mari ale poporului rămân în primul rând impresionate în mod deosebit, când coboară intelectualul român, domnul român, în mijlocul lor și arată interes și entuziasm pentru aprofundarea vieții religioase, pentru practica vieții creștine în general. Aici e

întreg farmecul și întreaga putere a apostolatului laic, în ajutorul Bisericii învățătoare din legiunile bisericii ascultătoare cu practica de toate zilele a vieții religioase.

Biserica are în vestirea Evangheliei un trecut de aproape două mii de ani. Omenirea, mai ales lumea rău intenționată, spune că i e prea de ajuns din predica bisericii. Afirmă că a-l vesti pe Hristos este pentru slugitorul altarului o obligațiune, cum e pentru un contabil facerea socotelilor unei întreprinderi comerciale.

De aceea e accentuată tot mai mult necesitatea apostolatului laic în zilele noastre. Este nu numai util ci aproape indispensabil ca începuturile Agrului pretutindenea să fie puse de elementul laic cu colaborarea preoției, și nu de către preoție cu asistența pasivă a mirenilor.

Pretutindenea unde elementul laic a rămas la întâia însuflețire și convingere care a dat naștere Agrului, organizațiile creștine au răsărit multe și viguroase. Și din potrivă unde se lasă inițiativa și toată marea în sarcina clerului, rezultatele sunt cu mult mai slabe. Nu pentru că nu ar lucra preoția, sau din motivul că activitatea ei ar fi în general nepermisă, ci fiindcă nu există farmecul noutății și argumentul cel nou: că înșiși domnii noștri, oamenii noștri cu carte sunt aceia cari îndeamnă și cu vorba și cu pilda la practica vieții religioase.

În scurta existență de patru ani a Agrului s'a confirmat acest adevăr, și de aceea cu prilejul congresului al treilea ar fi, credem, potrivit ca Asociațiunea Generală a Românilor Uniți să cerceteze ceva mai fundamental cauzele indiferentismului ce a cuprins pe mulți intelectuali mireni față de propria lor Asociație. E adevărat că vremile sunt maștere pentru ori ce activitate altruistă. Toată lumea se zbate pentru bucățica ei de pâine. Nesiguranța vremilor, a zilei de mâine, e dușmana oricărui idealism.

Totuși vedem că în regiunile din Apus ale țării, în cele dela miază noapte, unde situația materială e tot așa de grea, organizațiile Agrului sporesc.

E aceasta o dovadă că unde este credință și convingere individuală, se poate munci în scop altruist și în vremi așa de grele ca cele de azi.

Ar urma deci că ceea ce trebuie să agonisească în primul rând elementul nostru laic, încă înainte de a intra în cadrele Agrului, e credința și convingerea.

Cu membri de paradă, de fațadă, cu luptători ridicați între rânduri incidental, dintr'un prilej de îngrijorare, — nu se poate nici organiza nici munci pentru aprofundarea vieții religioase și coborârea practicei între obiceiurile de toate zilele.

O revizuire a conștiințelor, sub acest raport, ar fi necesar cu prilejul celui de al treilea congres.

I. Agârbiceanu

Din Apostolatul Prea Sfințitului Iuliu

— Sfințirea bisericilor din Lunca Vișagului și Elciu. —

Astăzi, consacarea unei biserici, este un prilej de mare și luminat praznic, nu numai pentru localnicii din a căror hărănicie și spirit de jertfă a răsărit noul lăcaș de închinăciune, ci și pentru satele din jur, ba chiar ținutul întreg. Numai astfel se poate explica afluența mare de participanți cari înzăcesc ori chiar însutesc numărul credincioșilor parohiei, în care se face consacarea.

La Lunca Vișagului

parohie situată într'o încântătoare vale din munții Vlădeșei, peste 4000 creștini au ținut să participe la bucuria acestei parohii și să întâmpine cu sinceră iubire pe *bunul lor Arhiereu*.

Preasfințitul nostru Episcop Iuliu Hossu, însoțit de pâr Vidican canonic și de prof

de teologie Lemenyi și Popa a sosit încă de Sâmbătă (10 Sept.) seara în *Poieni*, unde a fost așteptat cu poartă triumfală și bineventat cu calde cuvinte de păr. Ioachim Maxim, parohul locului. Din cauză că în *Lunca Vișagului*, unde casele sunt foarte respirate ca în toate comunele din munți și lipsite de confortul necesar la cea mai simplă găzduire, P. S. Sa a fost reținut peste noapte în *Poieni*, la distinsa familie a D-lui *Popa* director la întreprinderile forestiere de aici.

În zorii zilei de Duminecă, două lungi trenuri industriale puse la dispoziția publicului de către d. director *Popa*, au transportat miile de credincioși la *Lunca Vișagului*. Locul lemnului îl ocupa de astădată creștinul îmbrăcat în haină de sărbătoare și cu sufletul cuprins de extazul unei adevărate fericiri. În decursul acestui minunat drum patru porți triumfale bineventau pe cel ce venia în numele Domnului, iar paserile codrilor însoțeau pe călători suplinind fanfara cu cele mai dulci și melodioase cântări.

La ora 10 P. S. Sa sosește la *Lunca Vișagului*. Aici în fața unei frumoase porți așteaptă mulțimea credincioșilor pripășiți în acești munți în frunte cu păr. protopop *Truția* din *Ciucea* și primpretorul *Balea* cari salută pe arhieru în numele tractului și administrației. La noua biserică P. S. Sa a fost așteptat de 14 preoți îmbrăcați în ornate, salutând în frumoase cuvinte păr. Ioachim Maxim preotul locului.

Liturgia arhierască s'a săvârșit cu un deosebit fast; postul propriu preaiubitului nostru arhieru; iar cuvântarea rostită de P. S. Sa în curtea bisericii, a înduioșat pe toți, indulcindu-le sufletele cu dumnezeieștile învățături și întărindu-i în dreapta credință. După liturghie au urmat în școală recepțiile, la cari au prezentat omagiile: preoțimea, parohia, școala și administrația. La banchetul de 70 tacâmuri s'au înregistrat 5 toasturi magistrale.

P. S. Sa ridică paharul pentru S. S. Papa și M. S. Regele Carol, păr. I. *Truția*, *Virgil Pop*, dl adv. *Varga* și păr. Ioachim Maxim preotul locului pentru sănătatea P. S. Sale Episcopului.

La ora 4 p. în trăsurile cari așteptau gata de plecare, se supraîncarcă și pornesc pe acelaș drum cu iubiiții oaspeți, lăsând în urmă cele mai plăcute amintiri — . . . amintiri, cari vor rămănea pururea vii în sufletele acelora cari au avut fericirea să participe la această mare sărbătoare a sufletelor — sărbătoarea munților Vlădesei.

In 17-18 Septembrie, P. S. Sa a consacrat biserica din

Elciu

tractul protopopesic al *Gârboului*. Grândioasa primire ce s'a făcut aici *marelui Arhieru* este greu de descris, încă la 6 km. de *Elciu*, marginea tractului *Gârbou*, însuflețitul protopop *Dumitru Murășan* încunjurat de preoții săi în număr de 24, a rostit un strălucit cuvânt de bineventare, în care dă expresie bucuriei sfinte de care sunt cuprinse toate sufletele pentru coborârea în mijlocul lor a celui mai bun *Părinte*. În *Panticeu* la poarta triumfală încunjurată de toată populația comunei bineventează cu adânc simțite cuvinte păr. *Bolduțiu* preotul locului,

Din *Panticeu* P. S. Sa este condus de un banderiu de călăreți până la 1 km. de comuna *Elciu*, unde în fața unei frumoase porți de triumf așteaptă toată suflarea comunei în frunte cu inimosul prefect de Someș d. *Valer Biltiu*, primpretorul *Soaciu* și învățătorul *Greabu* cari rostesc frumoase cuvinte de bineventare în numele administrației și școlii. De aici s'a format apoi un minunat cortegiu care se îndreaptă spre noua biserică. În frunte călăreții, apoi trei fete, două cu lumini aprinse iar cea din mijloc cu crucea. Au urmat apoi cele 3 care alegorice, la cari erau înjugați câte 6 boi frumos împănați. Primul avea să transporte pe *marele Arhipăstor*, al doilea copiii de școală, iar al treilea corul tineretului din *Elciu*, care pe tot parcursul drumului până la biserică, cântă cântări religioase. Mulțimea imensă de credincioși care complectă cortegiul era cuprinsă de o bucurie și fericire necunoscută.

La biserică 24 preoți îmbrăcați în ornate așteptau pe *Marele Păstor*, bineventând venerabilul paroh al locului păr. *Florian*. Serviciul consacării și liturghia arhierască s'a săvârșit cu un fast deosebit. Cuvântarea rostită de P. S. Sa cu acest prilej celor peste 6000 credincioși, a fost de o adevărată ridicare de pe pământ la ceriu. Argumentele plausibile cu cari a răsturnat învățătura mincinoasă a sectarilor, a avut drept efect, că rătăciții cari din curiozitate au luat parte la acest act solemn, și-au făcut cruce, revenind la credința adevărată; iar ceilalți creștini s'au reîntors la vetrele lor cu sufletele indulcite și întărite de adevărata și singura credință mântuitoare.

După liturghie au urmat la casa parohială recepțiile. Preoțimea tractuală, curatoratul, administrația și școala au ținut să-și manifeste sentimentele de iubire și supunere față de slujitorul *Domnului*. După vizite la mai mulți credincioși, familia mult ospitalieră a păr. *Florian* ridicat la fața locului pentru merite bisericesti la domnitatea de protopop on. a oferit o gustoasă

masă, la care s'au rostit trei magistrale discursuri. P. S. Sa pentru sănătatea S, Sale Papa și M. Sa Regele, iar d. prefect *Bilțiu* și protopop *Murășian* pentru P. S. Sa Episcopul, evidențiind munca titanică a P. S. Sale atât pe teren bisericesc cât și național.

La ora 5 p. m. P. S. Sa care în acest

drum de apostolat a fost însoțit de pâr. Dr. Bojor canonic și de profesorii de teologie Dr. Lemenyi și Popa, cu sufletul coplesit de cele mai dulci mângăeri, și lăsând cele mai plăcute și neuitate amintiri în sufletul mulțimei care ovaționează puternic, se îndreaptă spre *Milaș* pentru a-și cerceta pe venerabilul său Părinte. S. P.

M S Regele în Cluj

În împrejurări de grea cumpănă prin cari trece orașul nostru, ca-și toate celelalte, Providența ne trimite și evenimente de bucurie, cari să ne îndulcească traiul prin însemnătatea lor. Primul loc între acestea îl ocupă — prin simbolicul lui înțeles — vizita, cu care Majestatea Sa Regele Carol al II-lea ne-a onorat.

Conștie de cinstea ce i se face, lumea clujeană, îmbrăcătă de sărbătoare, în ziua de 23 Octombrie, încă înainte de ora 10, timpul sosirii trenului regal, așteaptă cu nerăbdare sosirea iubitului Suveran. La ora 10 și 20 sosec membrii guvernului în frunte cu Dl Iuliu Maniu prim-ministrul actual, d. Alexandru Vaida Voevod fost prim-ministru. Dintre miniștrii sunt prezenți d-nii: Dr. Gusti, Voicu Nițescu, Gelmegeanu, Gh. Crișan și Ioan Pop. Ar trebui să remarcăm în asistență pe mai mulți fost miniștrii și înalți demnitari între cari prefectul de Cluj d. Liviu Dan și primarul municipiului Dr. Victor Deleu; armata își trimite reprezentanții în frunte cu d-nii general Prodan, Moruzi, Dumitrescu etc.

Bisericile românești sunt reprezentate prin P. S. L. L. Episcopii Dr. Iuliu Hossu și Nicolae Ivan.

La ora 10 și 45 în sunetele Imnului Regal, mulținea salută cu nespus entuziasm sosirea trenului regal. Primit cu nesfârșite urale, M. S. Regele coboară din tren însoțit de către Marele Voevod Mihai iar primarul orașului oferă Regelui tradiționala pâine și sare.

M. S. Regele cu Voevodul Mihai se îndreaptă spre Academia de Agricultură. Pe tot parcursul acestui drum oaspeții regali și înalții demnitarii au fost îndelung ovaționați de publicul ce forma cordoane neîntrerupte dealungul străzilor.

Suveranul asistă la „Inaugurarea noului local al Acad. de Agricultură”, în cadrele căreia vorbește dl Mihail Șerban, rectorul Academiei, dl ministru Voicu Nițescu, dl Busoicescu din partea Acad. de Agricultură din București, dl Nasta reprezentantul Soc. inginerilor Agronomi, dl Ștefănescu Goangă Rectorul Universității din Cluj, dl Ionescu Sisești fost ministru și studentul Buia, după cari în urale nesfârșite ia cuvântul M. S. Regele, laudând hărnicia conducătorilor acestei instituțiuni căreia îi promite sprijinul și dragostea Sa.

La ora 3 și 45 mașina regală se îndreaptă spre palatul Camerii de Comerț unde se afla o parte a Expoziției-târg.

După aceasta M. S. însoțit de Marele Voevod Mihai a plecat la trenul regal unde s'a servit masa, la care au fost invitații demnitari prezenți între cari a fost și P. S. S. Părintele Episcop al nostru, Iuliu.

La orele 16 la arena sportivă din parc a avut loc un bine reușit concurs hipic iar la orele 8 seara la opera română a avut loc un mare festival de gală. La orele 12 M. S. s'a reintors la vagonul regal, plecând imediat la București, lăsând în sufletele Clujenilor amintirea plăcută a unor frumoase clipe.

Diverse

Prea Sfinția Sa Părintele nostru Episcop Iuliu a plecat Luni, în 14 l. c. la București, pentru a lua parte la deschiderea solemnă a Corpurilor Legiuitoare, — care se va face în prezența Majestății Sale Regelui în 15 Noembrie a. c. — și pentru aranjarea mai multor

chestiuni curente de-ale Eparhiei noastre. Din Capitală Prea Sfințitul se va re-întoarce la Reședință Vineri în 18 l. c. seara, urmând ca în 19 și 21 l. c., la sărbătoarea Intrării în biserică, să conferească Subdiaconatul și Diaconatul, respectiv Preoția mai multor clerici absolvenți eparhiali, pregătiți pentru primirea Ordurilor Sacre.

Bibliografie.

O carte prețioasă.

Dr. Victor Bojor și Ștefan Roșianu: Tipic Bisericesc, Ediția a doua îndreptată. 344 pagini 8°, prețul 110 Lei.

În toate timpurile s'au adus cuvenitele elogii rânduelilor liturgice ale bisericii răsăritului. Seviciul divin al bisericii noastre e în acelaș timp o predică vie, care mișcă inimile și care pe om îl ridică de pe pământ la cer, bine înțeles, dacă e oficiat cu evlavie cuvenită și cu observarea exactă a celor rânduite. Recunoaștem, fără îndoială, că rânduelile liturgice ale bisericii noastre, așa, cum au fost fixate în cărțile de slujbă bisericească, sunt prea lungi și că în întregime se pot săvârș numai în mănăstiri. Admitem prescurtarea acestora, dar în spiritul tipicului. În ce privește biserica noastră română unită, credem că ar fi bine să se realizeze chiar și o uniformizare a cultului divin, ca astfel și din punctul acesta de vedere să ne putem lăuda, că avem „un domn, o credință și un botez”. Dacă nu se dă cultului divin importanța cuvenită, n'avem să ne mirăm, că scade însaș credința și sentimentul religios.

De vre-o jumătate de secol incoace tipicul e destul de neglijat. Avem și azi preoți, cari nu cunosc îndeajuns tipicul. În multe locuri cantorul știe mai bine tipicul, decât preotul. Ne plângem mereu, că bisericile devin din zi în zi tot mai goale, dar n'avem dreptul să ne mirăm de fenomenul acesta. La biserică omul se duce cu gândul să-și îmbogățească sufletul, iar noi suntem convingși, că o slujbă făcută alandala nu poate să împrumute sufletului această bogăție.

Ori cât de grele ar fi zilele, prin cari trecem, avem și acum destule pilde vii de reînnoire sufletească a credincioșilor vre-unei comune prin reîntoarcerea la cele bătrânești. Există preoți, cari au reintrodus Vecerniile, Litiile, cari săvârșesc sfintele slujbe după rânduiala cea veche și cari au mângâierea de a constata, că numărul credincioșilor iubitori de casa Domnului se înmulțește zi de zi. După părerea unor preoți, tipicul e ceva cu totul secundar de a doua mână. Principalul e predică și conducerea parohiei. Niciodată nu vom recunoaște, că predică preotului rostită în cadrele unor slujbe ce nu se săvârșesc după rânduelile tipicului poate să aducă adevărate roade.

De o bucată de vreme se remarcă și un alt curent. Unii în iperzelul lor introduc în cultul divin al nostru obiceiuri și rândueli liturgice romano-catolice, bineînțeles, *neglijând cele ale noastre*. Aceștia nu-și dau seama, că ritul nostru dela alfa până la

omega e cel puțin atât de catolic, ca al latinilor, plus mult mai bogat decât al acestora. Ei uită că strămoșii noștri din 1700 s'au unit cu biserica Romei pe lângă condiția păstrării intacte a ritului grecesc, și că nerespectarea acestei condiții din partea noastră, a epigonilor, e un act de gravă impietate față de tradiția seculară a bisericii noastre Biserica noastră, tocmai pentru păstrarea vechilor forme liturgice a fost socotită din partea Sf. Scaun Apostolic, ca adevărată perlă a bisericilor orientale. Scriitorului acestor șire un preot romano-catolic i-a spus odată verde, că străduința unor preoți români uniți de a imita cu treabă și fără treabă cultul romano-catolic, e o adevărată slugărnicie, mai ales, că uneori forme rituale catolice, potrivite în bisericile răsăritene sunt înlocuite cu alte forme tot catolice, dar potrivite numai în bisericile apusene.

Între astfel de împrejurări nu putem decât să salutăm cu multă bucurie apariția în a doua ediție a cărții: *Tipic Bisericesc*. E lucrarea unor preoți fruntași ai bisericii noastre, a părinților canonici Dr. Victor Bojor și Ștefan Roșianu. Apariția acestei cărți are importanța unei ploii binecuvântate ce se revarsă asupra câmpului tocmai la vreme potrivită. Harnicii autori au întocmit aceasta ediție, dorind să satisfacă numeroaselor cereri, ce li-s'au adresat din toate părțile. Celei dintâi ediții, care de atâția ani e epuizată i-au făcut cuvenitele îndreptări și amplificări, așa încât cu drept cuvânt putem afirma, că ne-au surprins cu o carte absolut neeseptionabilă. Nutrim convingerea că „Tipicul Bisericesc” al părinților Dr. Bojor și Roșianu, și mai ales aplicarea lui practică va servi într'adevăr spre mărirea lui Dumnezeu și spre edificarea sufletească a credincioșilor,

Înainte de toate cartea va fi întrebuințată la Academia de teologie. La aceste școale înalte tipicului ar trebui să i-se dea cel puțin importanța ce se dă Dogmaticii, Studiului Biblic, ori altor studii teologice. Va fi întrebuințată și la școalele de cântăreți bisericești, așa încât suntem convingși, că tocmai făcându-și pregătirea din aceasta carte viitorii noștri cantori vor fi adevărați colaboratori ai preoțimei la opera de reînnoire între Isus Hristos și de întărire a poporului, în dreapta credință.

Urmărind acest scop principal, Tipicul Bisericesc al părinților Dr. Bojor și Roșianu tratează materia sistematic, așa încât cel ce a studiat cartea în toate amănunțele, nu va fi nevoit să facă studii de tipic la toate ocaziile, însușindu-și așa numitul „simț tipiconal”, atât de indispensabil aceloră, cari vreau să săvârșească după toate rânduelile

cutare slujbă sfântă.

Cartea se împarte în două părți. În partea generală ni-se dau așa numitele elemente ale tipicului, tratând chestiunile în legătură cu timpurile, cântările, citirile și rânduielile liturgice, apoi cele privitoare la cărțile bisericești și la lucrările liturgice exterioare. Toate acestea sunt tratate atât din punct de vedere istoric, cât și simbolic, arătându-se importanța lor. Clericii și candidații de cantori se vor convinge, că fiecare prochinmen, fiecare parmie, fiecare tămăiere și mătanie își are importanța ei atât din punct de vedere istoric, cât și educativ.

Partea specială a Tipicului e aplicarea practică a indicațiunilor date în partea generală. Deosebite cuvinte de laudă avem pentru partea privitoare la liturghie și tot astfel, pentru cea privitoare la sfintele taine. Tratănd chestiunile în legătură cu liturghia și tainele, cartea amintește și obiceiurile din diferite localități, combatând cele rele și apreciind după cuviință, cele bune. În sfârșit se dă un tipic amănunțit pentru toate zilele de peste an, pentru Duminec. și sărbători, pentru înainte serbări și întropțiri, pentru paresimi și pentru zilele dintre Paști și Rusalii, un tipic care noi am dori să fie urmat la toate bisericile, atât la cele mici, cât și la cele mari.

Când s'a tipărit cea dintâi ediție a cărții, autorii au bătătorit un drum neumblat și astfel nu-i mirare, că nu s'au putut evita strecurarea unor greșeli de mai puțină, ori mai multă importanță. Constatăm cu plăcere, că de astădată toate greșelile au fost înlăturate, așa încât cartea păr. Bojor și Roșianu am putea să o considerăm drept o carte oficială de tipic pentru întreaga provincia noastră metropolitană.

Credem prin urmare, că noua ediție a „Tipicului Bisericesc“, n'ar trebui să lipsească dela nici o biserică. Credem, că ar trebui să și-o cumpere fiecare preot și cantor. Suntem informați, că s'a admis cumpărarea cărții cu bani din cassa bisericii. E o dispoziție cât se poate de salutară. Considerând uriașa importanță a unificării cultului divin, suntem de părerea, că fiecare biserică, fără excepție, ar trebui obligată să cumpere această carte.

Recomandăm cartea cu toată căldura, asigurând pe cititori, că recomandarea aceasta nu e de șablon, ci e izvorâtă din convingerea cea mai adâncă. Autorilor cărții nu putem decât să le transmitem cele mai sincere felicitări. Cititorilor le dorim, ca urmând întru toate rânduielile Tipicului Bisericesc al părinților Bojor și Roșianu să se învrednicească a siuji și la Altarul cel mai presus de ceruri, atunci, când Domnul va veni întru împărăția sa. S. Popa.

Librăria Diecezană Gherla.

Aducem la cunoștința Prea Onorabelor Oficii protopopești și parohiale, că avem în depozit și putem expedia toate imprimatele prescrise prin veneratul ordin circular de sub Nr. 4185 1932 — pentru unificare impuse tuturor oficiilor protopopești și parohiale ale eparhiei de Cluj—Gherla.

Imprimatele și prețurile lor sunt următoarele:

I.

Socoteli [cont de gestiune] coala 1, de înveliș	4 Lei
Socoteli [cont de gestiune] coala 2, venituri	3 "
Socoteli [cont de gestiune] coala 3, cheltuieli	3 "
Bugetul	4 "
Inventarul	3 "
Registrul de cassă	2 "

Exemplarul de casă (pentru oficiul parohial) din socoteli ce este un volum compactat, costă suma coalelor compactate după dorință + prețul compactării, ce face la exemplar 60—65 Lei.

Ziarul de cassă compactat asemenea face suma prețului coalelor compactate + prețul compactării, ce la exemplar face 40—45 Lei.

II.

Form. 1. Proces verbal pentru vizitația canonică a oficiului protopopesec (numai pentru trebuințele celor ce sunt delegați de Ordinarul pentru a face vizitația canonică). 2 Lei.

Form. 2. Proces verbal pentru vizitația canonică a oficiului parohial (numai pentru protopopi) coala 2 Lei.

Form. 3. Informațiuni despre preoții deficienți, sau în disponibilitate, domiciliați pe teritoriul protopopiatului și despre preoții profesori sau din alte slujbe, — (numai pentru oficiile protopopești). coala 2 Lei.

Form. 4. Informațiuni despre vădulele și orfanii de preoți domiciliați pe teritoriul protopopiatului (numai pentru oficiile protopopești), coala 2 Lei.

Form. 5. Datele statistice despre starea parohiei, coala 4 Lei.

Form. 6. Datele statistice despre starea protopopiatului (numai pentru oficiile protopopești) coale 2 — 20 Lei.

III.

Registrul funcțiilor preoțești,
coala . . . . . 3 Lei.

Exemplarul compactat respectiv broșat din registrul de funcțiuni, costă din 10 coale 35 Lei, iar din 15 de coale 50 Lei.

Imprimatele dorite se expediază dacă se trimite suma prețului înainte + 20 Lei pentru ambalaj și taxele de expediție, ori — la dorință — și cu ramburs.

Domnii Protopopi și preoți, cari vor face comandă, din articolii *de mai sus*, în preț de cel puțin 1000 Lei, *de-odată*, vor primi o reducere de 15% din suma totală a prețurilor. Acest favor, însă îl putem acorda numai până la 15 Dec. a. c.

Direcțiunea Bibliotecii Diecezane.

Avem la depozit:

Părți compunătoare de Iconostas
(Ușa împărătească).

Tabernaculum (cu baldachin) dela 2000.
După modelul bisericii Curtea de Argeș

Amvon dela 5000.—

Tetrapod

Sfeșnic (cu 1—2, 4, 6, 8, 10 brațe).

Cardelabre

Cruce pentru sărutat.

Toate executate în stil românesc
roman și bizantin.

La firma:

S. Keresztesi

Tășnad (jud. Sălaj).

Planuitorul și constructorul iconostasului
plutitor, al Catedralei episcopale din
Baia-Mare.

LA BIBLIOTECA DIECEZANĂ, Gherla

se află de vânzare

Teologia Dogmatică volumul I. și volumul II. de I. P. S. Sa

Dr. Vasile Suciu.

Prețul unui volum 250 Lei.

Gonciliile Provinciali I. și II

se află de vânzare la **Biblioteca Diecezană**
Gherla. — Piața Unirii 13.

Prețul unui exemplar 100 Lei, plus
porto postal.

Minunile Lui Isus

Explicate în omilii, trad. de *Dr. George*
Fireza. — Prețul 120.

Momente din Viața Bisericii unite în ultimii
zece ani

de *I. Georgescu.* — Prețul 100 Lei.

Stropi de Rouă

de *Dr. Alexandru Nicolescu*, Episcopul
Lugojului. — Prețul 100 Lei.

Istoria unui Suflet

editura sf. Unire. — Prețul 100 Lei

Cărți de rugăciuni:

Mângâierea creștinului de Genț,
Prețul 80 Lei.

Vie împărăția Ta. — Prețul 40 Lei.

Calea Ceriului. — Prețul 30 Lei.

Asortiment bogat de tot felul de
rechizite cancelariale necesare pentru
Oficiile protopopești și parohiale.

Protocol exhibitor, legat în pânză

Matricula Botezaților, Cununaților,
Morților, legată în pânză 280 Lei.

Protocol pentru *Rațiuni* 280 Lei.

Protocol pentru *Liturgii, predici,*
carte postală, protocol de ședințe 180 Lei